

Na osnovu člana 43 stav 1 tačka 5 Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", broj 5/16) i člana 13 tačka 1 Statuta Regulatorne agencije za energetiku ("Službeni list Crne Gore", broj 15/16), Odbor Regulatorne agencije za energetiku, na sjednici od 29. juna 2016. godine, utvrdio je

Metodologiju za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije

Metodologija je objavljena u "Službenom listu CG", br. 41/2016 od 6.7.2016. godine i [61/2016](#) - ispravka, a stupila je na snagu 14.7.2016.

I OPŠTE ODREDBE

Predmet i obim primjene

Član 1

(1) Ovom metodologijom utvrđuju se uslovi, način i postupak utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta (u daljem tekstu: operator), kao i način izračunavanja naknade.

(2) Naknada utvrđena na osnovu ove metodologije primjenjuje se na kupce koji su priključeni na:

- 1) mrežu visokog napona 110 kV i višeg,
- 2) mrežu srednjeg napona preko 1 kV do 35 kV,
- 3) mrežu niskog napona do 1 kV, i
- 4) kupce priključene na zatvorene distributivne sisteme.

(3) Naknada utvrđena na osnovu ove metodologije primjenjuje se na izvoz električne energije.

Metod regulacije

Član 2

Kod utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda primjenjuje se regulatorni metod "trošak plus", koji utvrđivanje naknada zasniva na opravdanim troškovima poslovanja, trošku amortizacije uz obezbjeđivanje razumne dobiti.

Izrazi

Član 3

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovoj metodologiji imaju značenje utvrđeno Zakonom o energetici (u daljem tekstu: Zakon).

(2) U ovoj metodologiji se koriste izrazi koji imaju sljedeće značenje:

1) **Regulatorni period** je jednogodišnji period za koji se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod i naknada, koji se poklapa sa kalendarskom godinom;

2) **Prethodni regulatorni period** je regulatorni period koji prethodi regulatornom periodu u kojem se podnosi zahtjev;

3) **Obračunski period** je vremenski period za koji se vrši obračun izvršenih usluga operatora, koji je, po pravilu, kalendarski mjesec;

4) **Godina podnošenja zahtjeva** je godina u kojoj operator podnosi Agenciji zahtjev za utvrđivanje regulatornog prihoda i naknade za naredni regulatorni period, i u indeksu formula se označava sa "t";

5) **Proporcionalni metod obračuna amortizacije** je metod prema kojem je godišnji trošak amortizacije po osnovnom sredstvu isti u toku vijeka trajanja sredstva.

II REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD

Elementi regulatorno dozvoljenog prihoda

Član 4

(1) Regulatorno dozvoljeni prihod (u daljem tekstu: prihod), koji se ostvaruje obavljanjem energetske djelatnosti na godišnjem nivou RDP_{t+1} , izračunava se primjenom sljedeće formule i iskazuje u eurima, (□):

$$RDP_{t+1} = TP_{t+1} + A_{t+1} + RD_{t+1}$$

gdje je:

TP_{t+1} - troškovi poslovanja iz člana 5 ove metodologije,

A_{t+1} - amortizacija utvrđena za regulatornu godinu iz člana 6 ove metodologije,

RD_{t+1} - razumna dobit od obavljanja energetske djelatnosti iz člana 7 ove metodologije.

(2) Za transponovanje u naknadu, prihod iz stava 1 ovog člana za regulatorni period umanjuje se za utvrđene ostale prihode iz člana 8 ove metodologije.

Troškovi poslovanja

Član 5

(1) Troškovi poslovanja su tehno-ekonomski opravdani troškovi koji su u funkciji obavljanja djelatnosti, utvrđene za regulatornu godinu, a obuhvataju: troškove zarada i drugih ličnih primanja, troškove rezervnih djelova i materijala, troškove usluga trećih lica, troškove tekućih bankarskih usluga, poštanske troškove i troškove osiguranja, troškove usluga telekomunikacija, finansijske troškove, troškove koji se odnose na poreze na imovinu, takse i naknade u skladu sa zakonom i ostale troškove poslovanja.

(2) Troškovi poslovanja utvrđuju se na osnovu finansijskog plana i plana rada za godinu za koju se utvrđuje prihod i dokumentacije dostavljene u skladu sa članom 12 ove metodologije, kao i dokumentacije i podataka kojim raspolaže Agencija.

(3) Operator je dužan da troškove poslovanja dokaže računovodstvenom dokumentacijom i evidencijama koje se vode u skladu sa zakonom kojim je uređeno računovodstvo, računovodstvenim standardima koji se primjenjuju u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama energetskog subjekta.

(4) Kod utvrđivanja prihoda, u troškove poslovanja ne uključuju se:

1) kazne koje izriču nadležni organi, kao i kamate na odložena, neizvršena i druga plaćanja koja se odnose na neizvršavanje obaveza iz zaključenih ugovora,

2) troškovi naknade šteta, nastali zbog propusta operatora, i

3) drugi troškovi, ukoliko Agencija procijeni da nijesu u funkciji obavljanja energetske djelatnosti.

(5) Obaveza operatora je da opravda potrebu postojanja predloženih troškova poslovanja, kao i da obrazloži odstupanja troškova od utvrđenih za prethodni period.

(6) Pri utvrđivanju prihoda za transponovanje u naknadu uzimaju se u obzir odstupanja ostvarenih troškova poslovanja od utvrđenih nastala zbog neispunjavanja obaveza iz plana rada, odstupanja energetskih veličina, kao i odstupanja ostvarenih od utvrđenih za troškove koji se odnose na poreze na imovinu, takse i naknade u skladu sa zakonom.

Trošak amortizacije

Član 6

(1) Trošak amortizacije za regulatornu godinu utvrđuje se na osnovu:

1) vrijednosti osnovnih sredstava na kraju godine t-1,

2) korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava, i

3) primjene proporcionalne metode amortizacije.

(2) Na utvrđeni trošak amortizacije se primjenjuje projektovana inflacija za godinu t+1 za koju se utvrđuje vrijednost.

Razumna dobit od obavljanja energetske djelatnosti

Član 7

(1) Razumna dobit od obavljanja energetske djelatnosti se utvrđuje primjenom stope koja je jednaka prosjeku mjesečnih prosječnih ponderisanih pasivnih kamatnih stopa na depozite pravnih lica ročnosti od jedne do tri godine za godinu t-1 koje objavljuje Centralna banka Crne Gore.

(2) Stopa utvrđena na način iz stava 1 ovog člana primjenjuje se na ukupne utvrđene troškove poslovanja za regulatornu godinu.

Ostali prihodi

Član 8

Ostali prihodi su prihodi od obavljanja neenergetske djelatnosti, prihodi od premija, subvencija, donacija, prihodi od naknada za pružanje usluga evidentiranja bilateralnih ugovora i drugi prihodi koji nijesu posebno specificirani, a mogu se pojaviti u poslovanju.

Naknada i plaćanje

Član 9

(1) Naknada za rad operatora, odnosno prihod koji se transponuje u naknade izračunava se na osnovu troškova poslovanja, troškova amortizacije i razumne dobiti, umanjeno za ostale prihode, uz primjenu odgovarajućih korekcija.

(2) Naknadu iz stava 1 ovog člana plaćaju izvoznici električne energije i kupci priključeni na prenosni i kupci priključeni na distributivni sistem, primjenom jedinične naknade koja se izračunava primjenom sljedeće formule i izražava u □/kWh:

$$N_{t+1} = \frac{RDP_{t+1}^{TUN}}{E_{t+1}^{net} + E_{t+1}^{iz}}$$

gdje je:

E_{t+1}^{net} - električna energija planirana energetske bilansom za regulatornu godinu, za isporuku kupcima priključenim, na prenosni sistem i kupcima priključenim na distributivni sistem, uključujući i kupce priključene na zatvorene distributivne sisteme, (kWh)

E_{t+1}^{iz} - energija planirana energetske bilansom za izvoz električne energije za regulatornu godinu, (kWh).

Korekcije iz prethodnog perioda

Član 10

Prilikom utvrđivanja prihoda i naknade za regulatorni period Agencija će izvršiti korekcije po osnovu razlika između utvrđenih i ostvarenih veličina koje nijesu obuhvaćene prethodnim odlukama Agencije, na osnovu konačnih podataka.

IV POSTUPAK UTVRĐIVANJA REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA I NAKNADE

Sadržaj zahtjeva

Član 11

(1) Postupak utvrđivanja prihoda i naknade pokreće se zahtjevom koji je operator dužan da podnese Agenciji u Zakonom propisanom roku.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se na Obrascu O, koji je objavljen na internet stranici Agencije.

(3) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana operator je dužan da dostavi sljedeću dokumentaciju:

- 1) poslovni plan za regulatornu godinu, koji sadrži:
    - a) projekciju finansijskih iskaza,
    - b) projekciju kapitalnih ulaganja,
    - c) projekciju troškova poslovanja i prihoda,
    - d) projekciju otplate kredita.
  - 2) troškove poslovanja za godinu koja prethodi godini podnošenja zahtjeva,
  - 3) registar osnovnih sredstava, sa obračunom amortizacije,
  - 4) popis svih dugoročnih i kratkoročnih kredita sa podacima o valuti kredita, izvornoj vrijednosti kredita, vrijednosti kredita na kraju regulatorne godine, kamatnu stopu i raspored otplate duga,
  - 5) detaljan obračun predloženog prihoda i naknade, u skladu sa ovom metodologijom,
  - 6) zaključni list za prethodnu godinu sa otvorenim saldima (nezaključen).
- (4) Operator je dužan da dostavi i druge podatke na zahtjev Agencije koji mogu biti potrebni za donošenje odluke.

Način dostavljanja dokumentacije

Član 12

Dokumentacija iz člana 11 ove metodologije se dostavlja u pisanoj formi i u elektronskom obliku koji omogućava dalju kompjutersku obradu u skladu sa zakonom.

Razmatranje zahtjeva

Član 13

- (1) Agencija na internet stranici objavljuje zahtjev operatora za utvrđivanje prihoda i naknade, sa podnesenom dokumentacijom.
- (2) Mišljenja i primjedbe na zahtjev iz stava 1 ovog člana zainteresovana lica mogu dostaviti Agenciji u roku od osam dana od dana njegovog objavljivanja.
- (3) Ako zahtjev sadrži formalni nedostatak ili ako je nerazumljiv ili nepotpun, Agencija će najkasnije u roku do 14 dana od dana prijema zahtjeva zatražiti od podnosioca zahtjeva da nedostatke otkloni i obavještenje o tome objaviti na internet stranici.
- (4) Operator je dužan da nedostatke u zahtjevu otkloni u roku od 10 dana od dana prijema podneska iz stava 3 ovog člana.

Objavljivanje izvještaja

Član 14

- (1) Izvještaj o analizi dokumentacije sa predlogom prihoda i naknade (u daljem tekstu: Izvještaj po zahtjevu) Agencija objavljuje na internet stranici.
- (2) Mišljenja i primjedbe na izvještaj iz stava 1 ovog člana zainteresovana lica mogu dostaviti Agenciji u roku od sedam dana od dana njegovog objavljivanja.

Razmatranje izvještaja

Član 15

- (1) Poziv za sjednicu Odbora Agencije dostavlja se podnosiocu zahtjeva najkasnije osam dana prije dana održavanja sjednice.
- (2) Obavještenje o održavanju sjednice Odbora Agencije objavljuje se na internet stranici.

Donošenje odluke

Član 16

- (1) Odbor Agencije donosi odluku o utvrđivanju prihoda i naknade i dostavlja je podnosiocu zahtjeva i licenciranim snabdjevačima.
- (2) Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Regulatorni period

Član 17

- (1) Prvi regulatorni period, u skladu sa ovom metodologijom, počinje 01. januara 2017. godine.

(2) Zahtjev za utvrđivanje prihoda operator je dužan da podnese najkasnije do 01. septembra 2016. godine.

(3) Ako energetski bilans ne bude donijet u Zakonom propisanom roku, za utvrđivanje prihoda i naknade koriste se podaci dostavljeni od strane operatora.

Prestanak važenja

Član 18

Danom stupanja na snagu ove metodologije prestaju da važe Pravila o odobravanju naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list CG", broj 24/12 i 32/15) osim čl. 5, 6 i 7 Dodatka pravila, do donošenja pravila za utvrđivanje korekcija cijena.

Stupanje na snagu

Član 19

Ova metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 16/1693-6

Podgorica, 29. jun 2016. godine

Predsedavajući Odbora Agencije
Miroslav Vukčević, s.r.